

11. Tegyük fel, hogy n és $2n$ között nincs prímszám. Mutassuk meg, hogy akkor $\binom{2n}{n}$ nem lehet nagyobb, mint $2n$ -nek annyiadik hatványa ahány prímszám van $\sqrt{2n}$ -ig, megszorozva a $2n/3$ -ig terjedő prímszámok szorzatával.

Megoldás: Nézzük meg, hogy milyen prímszámok szerepelnek $\binom{2n}{n}$ prímtényezősz felbontásában.

A 10. feladat szerint a $\frac{2n}{3}$ -és n közé eső prímszámok nem szerepelnek a felbontásban, a feltétel szerint pedig n és $2n$ között nincsenek prímszámok. Így $\binom{2n}{n}$ felbontásában csak $\frac{2n}{3}$ -nál kisebb prímszámok szerepelnek. Ezeket osszuk két csoportra:

a) a $\sqrt{2n}$ -nél kisebb prímszámokra, ezek $\binom{2n}{n}$ felbontásában szereplő hatványainak szorzata legyen N_1 ,

b) a $\sqrt{2n}$ és a $\frac{2n}{3}$ közé eső prímszámokra, ezek hatványainak szorzata legyen N_2 .

Így a fentiekből következik, hogy $\binom{2n}{n} = N_1 N_2$.

A 8. feladat szerint minden $\binom{2n}{n}$ felbontásában szereplő prímszámhatvány kisebb $2n$ -nél. Így, ha a $\sqrt{2n}$ -nél kisebb prímszámok száma r , akkor $\sqrt{N_1} < (2n)^r$.

A 9. feladat szerint a $\sqrt{2n}$ és $\frac{2n}{3}$ közé eső prímszámok a felbontásban legfeljebb első hatványon szerepelnek, tehát N_2 nem lehet nagyobb, mint az összes $\sqrt{2n}$ és $\frac{2n}{3}$ közé eső prímszámok szorzata: N_3 .

Tehát $\binom{2n}{n} = N_1 N_2 \leq (2n)^r \cdot N_3$,

amivel az állítást igazoltuk.

12. Mutassuk meg, hogy $n \geq 14$ esetén n -ig legfeljebb $\frac{n}{2} - 1$ számú prímszám van.

Megoldás: Az állítást teljes indukcióval igazoljuk.

A 14-ig és 15-ig terjedő prímszámok száma egyaránt $6 = \frac{14}{2} - 1$ és $< \frac{15}{2} - 1$, és így $n = 14$ -re és $n = 15$ -re a tétel fennáll.

Tegyük fel, hogy valamely K számra már tudjuk, hogy fennáll a tétel. Bebonyítjuk, hogy ekkor $K+2$ -re is fennáll.

Legyen K -ig a prímszámok száma $\pi(K)$. Feltétel, szerint $\pi(K) \leq \frac{K}{2} - 1$.

$K+1$ és $K+2$ közül az egyik páros szám, tehát csak a másik lehet prímszám. $K+2$ -ig a prímszámok száma tehát legfeljebb 1-gyel nagyobb, mint K -ig, vagyis a feltétel felhasználásával:

$$\pi(K+2) \leq \pi(K) + 1 < \frac{K}{2} - 1 + 1 = \frac{K+2}{2} - 1.$$

Ezek szerint mivel a tétel 14-re igaz, következik, hogy minden további páros számra is igaz és mivel 15-re igaz, igaz minden nagyobb páratlan számra is, tehát 14-től kezdve minden számra.

13. Mutassuk meg, hogyha n legalább 5, akkor $\binom{2n}{n}$ kisebb, mint 4^{n-1} .

Megoldás: Az állítást teljes indukcióval igazoljuk. $n = 5$ -re igaz a tétel, mert $\binom{10}{5} = 252 < 4^4$.

Legyen valamilyen k -ra igaz a tétel, vagyis $\binom{2k}{k} < 4^{k-1}$. Bebonyítjuk, hogy ekkor $k+1$ -re is igaz a tétel. Ehhez nézzük meg, hogy $\binom{2k}{k}$ -ből hogyan kapjuk meg $\binom{2(k+1)}{k+1}$ -et.

$$\begin{aligned} \binom{2(k+1)}{k+1} &= \frac{(2k+2)(2k+1)(2k)(2k-1)\dots(k+2)}{1 \cdot 2 \dots (k+1)} = \\ &= \frac{(2k)(2k-1)\dots(k+2)(k+1)}{1 \cdot 2 \dots (k+1)} \cdot \frac{(2k+2)(2k+1)}{(k+1)^2} = \\ &= \binom{2k}{k} \frac{(2k+2)(2k+1)}{(k+1)^2}. \end{aligned}$$

$$\text{Mivel } \frac{(2k+2)(2k+1)}{(k+1)^2} = 2 \frac{2k+1}{k+1} = 2 \left(2 - \frac{1}{k+1} \right) < 4,$$

$$\text{így } \binom{2(k+1)}{k+1} < 4 \binom{2k}{k}.$$

A feltétel szerint $\binom{2k}{k} < 4^{k-1}$, tehát $\binom{2(k+1)}{k+1} < 4^k$.

Ezzel állításunkat igazoltuk.

14. *Mutassuk meg, hogyha egyáltalán van n és $2n$ között prímszám, akkor az ilyen prímszámok szorzata kisebb, mint 4^{n-1} .*

Megoldás: Az n és $2n$ közötti prímszámok szorzata kisebb $\binom{2n}{n}$ -nél, mert n és $2n$ közötti prímszámok $\binom{2n}{n}$ számlálójában szerepelnek, nevezőjében nem így az egyszerűsítés után is megmaradnak, tehát $\binom{2n}{n}$ -nek, mely egész szám, az n és $2n$ közötti prímszámok osztói, de általában ezenkívül még más törzsszámok is.

Mivel a 13. feladatnál megmutattuk, hogy $\binom{2n}{n} < 4^{n-1}$, így az n és $2n$ közé eső prímszámok szorzata még inkább kisebb 4^{n-1} -nél.

15. *Jelöljük P_n -nel az n számig terjedő prímszámok szorzatát. Mutassuk meg, hogy $P_n \leq 4^n$.*

Megoldás: A tételt az előzők felhasználásával teljes indukcióval bizonyítjuk, először csak páratlan számokra. $n = 3$ -ra $2 \cdot 3 = 6 < 4^3$, tehát igaz az állítás. (Igaz $n = 2$ -re is.)

Tegyük fel tehát, hogy az egyenlőtlenséget igazoltuk már a páratlan számokra egészen $2k - 1$ -ig. Bebizonyítjuk, hogy ekkor $2k + 1$ -re is fennáll.

Válasszuk szét a $2k + 1$ -nél kisebb prímszámok szorzatát a $k + 1$ -ig terjedő prímszámok szorzatára, és a $k + 1$ és $2k + 1$ közötti prímszámok szorzatára. Az utóbbiról a 14. feladatból tudjuk, hogy kisebb 4^k -nál. A $k + 1$ -ig terjedő számokra viszont az indukciós feltevés szerint már tudjuk, hogy szorzatuk 4^{k+1} -nél kisebb. E kettőből viszont következik, hogy az összes $2k + 1$ -ig terjedő prímszámok szorzata kisebb, mint a fentiekből kapott $4^{k+1} \cdot 4^k = 4^{2k+1}$ érték.

Ezzel állításunkat teljes indukcióval igazoltuk páratlan n -ekre. Ha $n > 2$ páros, akkor nem prímszám s így n -ig ugyanazok a prímszámok fordulnak elő, mint $n - 1$ -ig, ami már páratlan, így a bebizonyított tétel szerint ezek szorzata legfeljebb 4^{n-1} , vagyis kisebb 4^n -nél, amit bizonyítanunk kellett.

16. *Tegyük fel, hogy n és $2n$ között nincs prímszám. Mutassuk meg, hogy akkor $\binom{2n}{n}$ nem lehet nagyobb, mint $(2n)^{\frac{\sqrt{2n}}{2}-1} 4^{\frac{2n}{3}}$ feltéve, hogy $n > 100$.*

Megoldás: A 11. feladatban láttuk, hogyha n és $2n$ között nincs prímszám, akkor

$$(1) \quad \binom{2n}{n} \leq (2n)^r N_3,$$

ahol r a $\sqrt{2n}$ alatti prímszámok száma, N_3 a $\sqrt{2n}$ és $\frac{2n}{3}$ közé eső prímszámok szorzata. Mivel r számú prímszám van $[\sqrt{2n}]$ -éig is, így a 12. feladat megoldása azt adja, hogy $r \leq \frac{[\sqrt{2n}]}{2} - 1 \leq \frac{\sqrt{2n}}{2} - 1$. N_3 -at pedig növeljük akkor, ha nemcsak a $\sqrt{2n}$ és $\frac{2n}{3}$ közötti prímszámok szorzatát vesszük, hanem minden $\frac{2n}{3}$ -nál kisebb prímszám szorzatát. Ez a 15. feladat alapján nem lehet nagyobb $4^{\frac{2n}{3}}$ -nál. Így az (1) egyenlőtlenségben $(2n)^r N_3$ mindkét tényezője helyett egy, legalább ugyanakkora számot írva, kapjuk, hogy

$$\binom{2n}{n} \leq (2n)^{\frac{\sqrt{2n}}{2}-1} 4^{\frac{2n}{3}}.$$